

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Suomen Työterveyshoitajaliitto (STTHL ry) pitää koulutuksen kehittämistä ja koulutuspolkujen joustavoittamista tärkeänä tuoda esiin seuraavat näkökulmat ja korjausehdotukset.

Terveydenhoitajan tutkinnon rakenne ja laajuus

Terveydenhoitaja koulutuksen suorittaminen sh-tutkinnon jälkeen ei olisi esityksen mukaan jatkossa ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta. Katsomme että tämä esitys heikentää koulutuksen asemaa ja voi vähentää sen vetovoimaa, mikä voi vaikuttaa kielteisesti alan opiskelijamääriin ja terveydenhoitajien saatavuuteen tulevaisuudessa. Kun tarkastellaan esitystä opiskelijan näkökulmasta, terveydenhoitajaksi kouluttautuakseen opiskelija suorittaa tässä mallissa edelleen kaksi koulutusta ammattikorkeakoulutasolla. Siitä huolimatta koulutustaso säilyy ennallaan, mikä ei edistä urakehityksen mukaista ansiokehitystä ja on myös haitallista terveydenhoitajakoulutuksen vetovoiman kannalta.

Tästä syystä on välttämätöntä, että koulutuksen suoritettuaan opiskelija saa tutkintonimikkeen terveydenhoitaja (AMK) nykykäytännön mukaisesti riippumatta siitä, suorittaako terveydenhoitajaopinnot samanaikaisesti sairaanhoitajatutkinnon kanssa vai sen jälkeen. Myös valmistelussa oleva ns. yhden korkeakoulun opiskeluoikeutta koskeva säännös ei saa estää terveydenhoitajaopintojen suorittamista samanaikaisesti sairaanhoitajakoulutuksen kanssa.

Esityksessä ehdotetaan, että terveydenhoitajatutkinto muodostuisi jatkossa sairaanhoitajatutkinnosta ja sen päälle suoritettavasta 60 opintopisteen laajuisesta terveydenhoitajakoulutuksesta. Nykyinen tutkinto ei anna riittäviä valmiuksia työterveyshuoltoon, vaikka siihen liitettäisiin 15 opintopisteen lisäkoulutus. Esitämme, että 60 opintopisteen

terveydenhoitajakoulutuksen rinnalle luotaisiin vaihtoehto suorittaa 90 opintopisteen työterveyshoitajakoulutus. Olemme esittäneet myös jo vuosia sitten työterveyshoitajakoulutuksen rakennetta uudistettavaksi siten että se muutettaisiin ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaksi koulutukseksi. Esitys on perusteltu työelämän lisääntyneillä vaatimuksilla työterveyshoitajan työssä, jolloin koulutuksen tason ja sisällön tulisi olla työelämän vaatimusten mukainen.

Opistoasteen tutkinnon suorittaneet

Olemme huolissamme opistoasteen tutkinnon suorittaneista laillistetuista sairaanhoitajista, jotka haluaisivat pätevöityä edelleen esimerkiksi ensihoitajiksi tai terveydenhoitajiksi. Esityksen mukaan he voisivat osallistua koulutukseen, mutta eivät saisi sen jälkeen AMK-tutkintonimikettä. Tämä asettaa heidät epäoikeudenmukaiseen asemaan. Katsomme, että niin kauan kuin työikäisiä opistoasteen suorittaneita sairaanhoitajia on työmarkkinoilla, tulee heidänkin saada tutkintonimike koulutuksen jälkeen, vaikka nimike ei ole edellytys ammattihenkilön laillistamiselle.

Koulutuksen mitoitus ja laatu

Pidämme tärkeänä, että ammattikorkeakoululakiin tai tarvittaessa valtioneuvoston asetukseen kirjataan koulutusten opintopisteet ajallisen keston lisäksi. Tämä selkeyttää opintojen laajuuden arviointia niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin.

Tuemme myös kirjausta, jonka mukaan opiskelijoiden aiemmat opinnot ja työelämässä hankittu osaaminen huomioidaan henkilökohtaista opetussuunnitelmaa laadittaessa. Tämä mahdollistaa joustavamman opintojen etenemisen. Ammattikorkeakoulujen on kuitenkin laadittava yhtenäiset menettelyt osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen (AHOTT), jotta opiskelijoiden yhdenvertainen kohtelu toteutuu.

Joustavat opiskelumahdollisuudet

Pidämme tärkeänä, että terveydenhoitajakoulutuksen voi jatkossakin suorittaa yhtenä kokonaisuutena sairaanhoitajakoulutuksen kanssa. Lisäksi mahdollisuus suorittaa lisäopintoja osaaikaisesti on keskeistä, jotta opiskelijoiden toimeentulo ja työsuhteiden jatkuvuus turvataan.

Kannatettavaa on myös ehdotus, jonka mukaan terveydenhoitajakoulutuksen tavoitteellinen suorittamisaika voi ylittyä vuodella ilman opiskeluoikeuden menetystä.

Rahoitus ja opetuksen laatu

On välttämätöntä selkeyttää, miten korkeakouluille rahoitetaan terveydenhoitajan lisäkoulutus, sillä nykyinen rahoitus perustuu osin tutkintoihin. Koulutuksen säilyttäminen tutkintokoulutuksena turvaisi rahoituksen.

Korostamme, että tutkintojen modulaarinen rakenne ei saa johtaa opetuksen laadun heikkenemiseen. Tutkintojen osalta Opetushallinto ja korkeakoulujen arviointijärjestelmät varmistavat tasalaatuisuuden ja vertailukelpoisuuden eri oppilaitosten välillä. Jos tutkinto muutetaan koulutukseksi, ei sen sisältöä ja laatua i enää säädellä samalla tavalla valtakunnallisesti, vaan vastuu jää järjestäjälle. Terveydenhoitajakoulutuksen säilyttäminen tutkintona turvaa paremmin koulutuksen tasalaatuisuuden. Ammatillisen osaamisen, harjoittelun ja klinisten taitojen on säilyttävä korkeatasoisina, erityisesti sosiaali- ja terveystalalla.

Suomen Työterveyshoitajaliitto ry

Inka Koskiahho, puheenjohtaja

Eve Becker, järjestöpäällikkö

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

-

Becker Eve
Suomen Työterveyshoitajaliitto ry